

Naturskyddsföreningen

November 2023

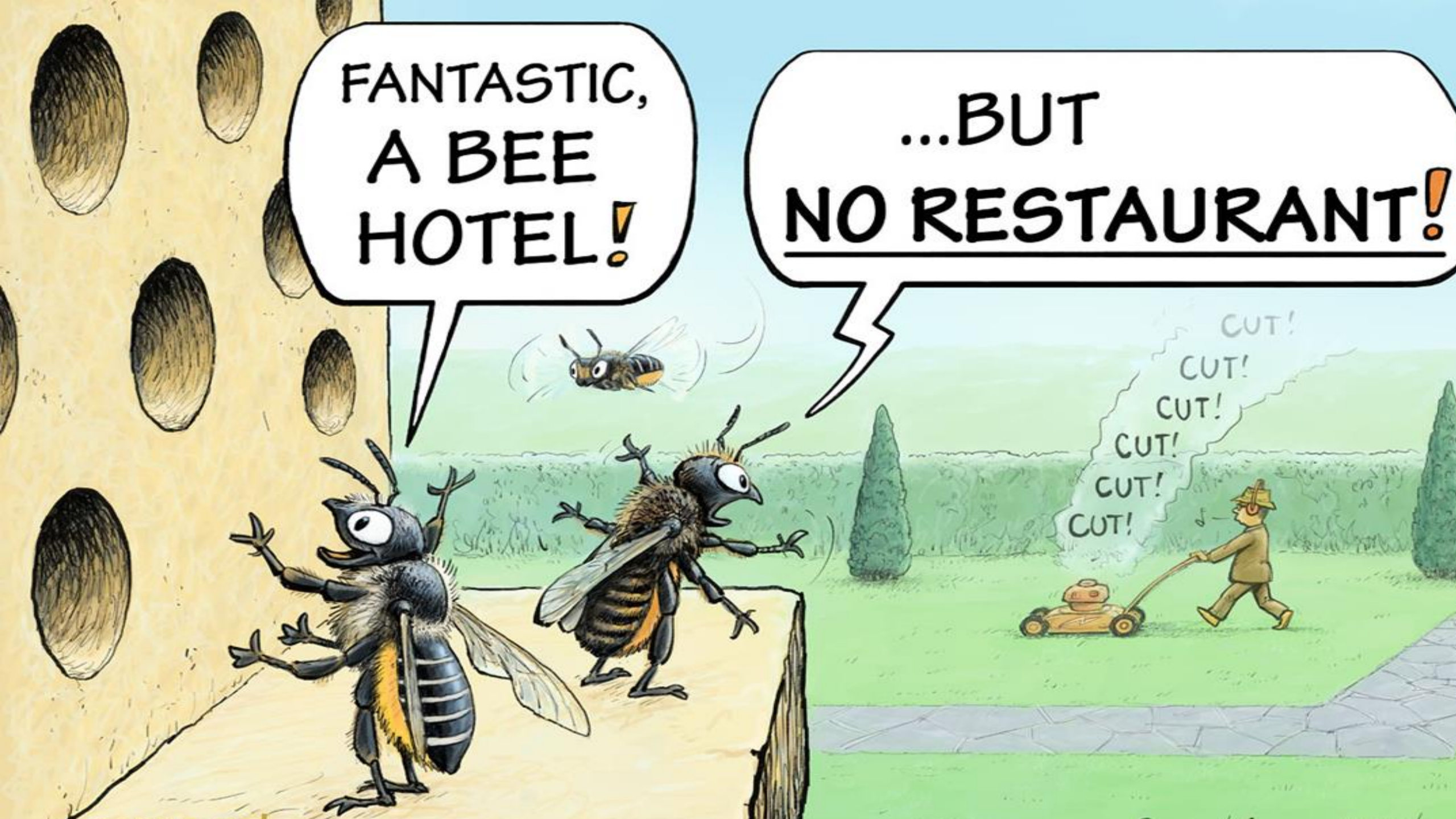
blomsterangar@naturskyddsforeningen.se

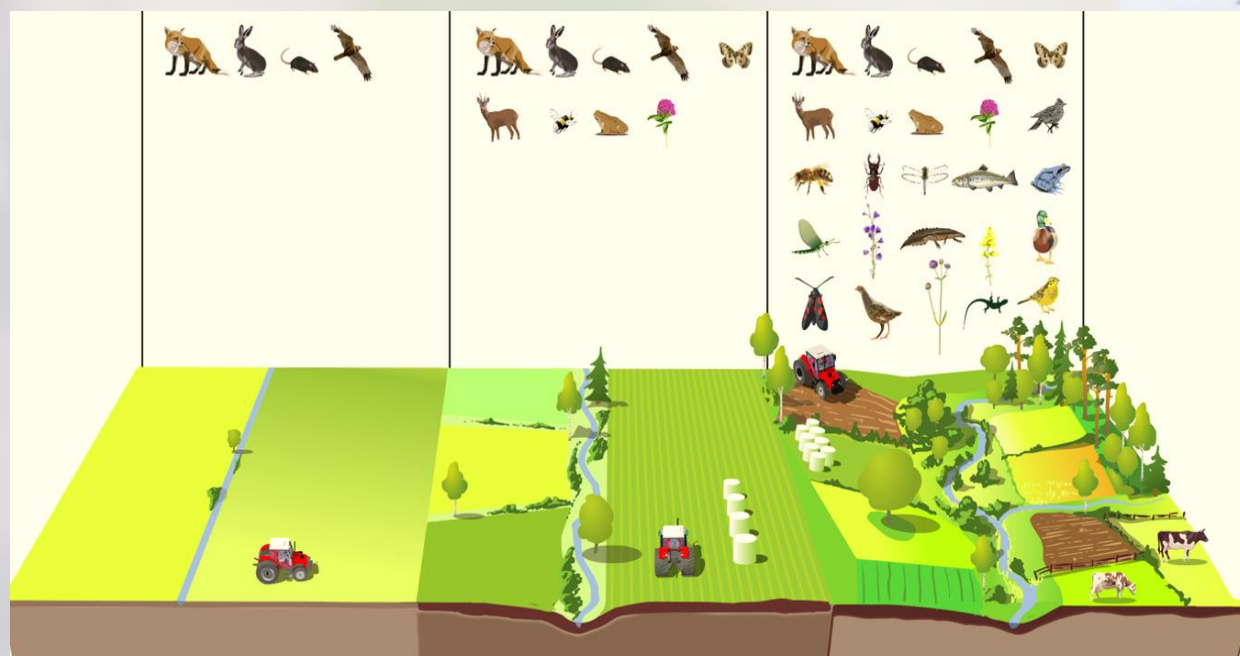

FANTASTIC,
A BEE
HOTEL!

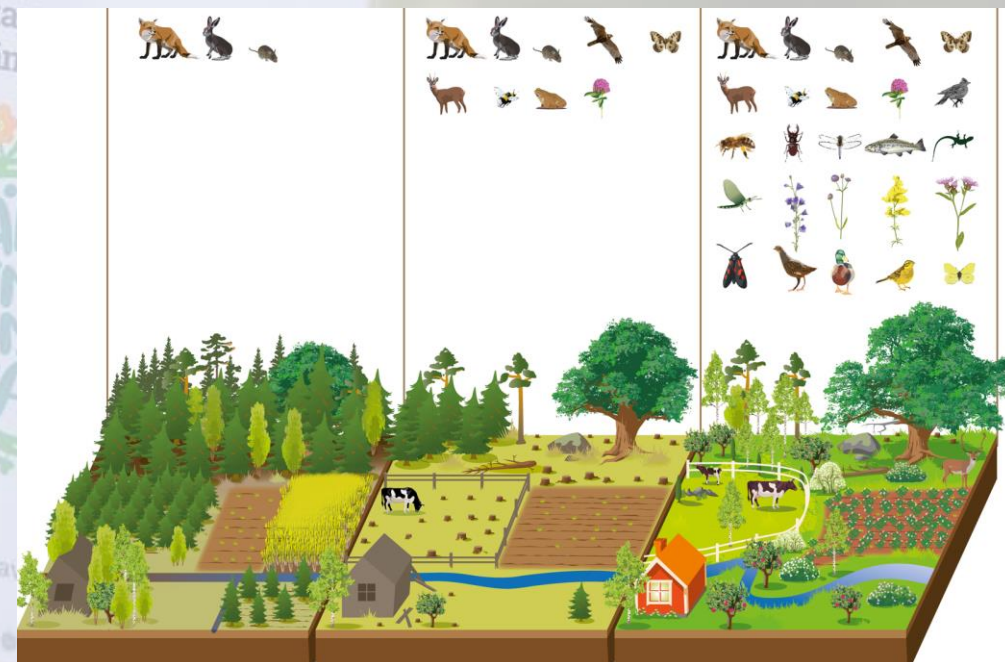
...BUT
NO RESTAURANT!

CUT!
CUT!
CUT!
CUT!
CUT!
CUT!

Större fält i slättbygd =
minskad variation

Igenväxning i skogs-
och mellanbygd =
minskad variation

Idag

Låt gå

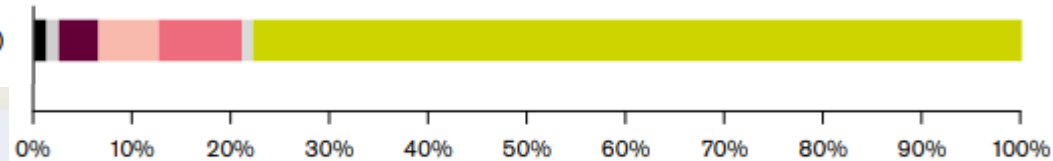

En annan framtid

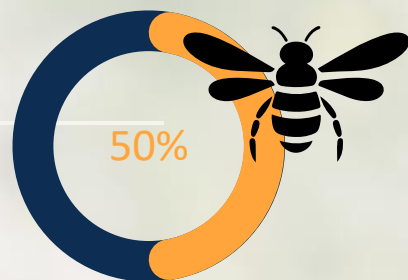
Jordbrukslandskap (7 409)

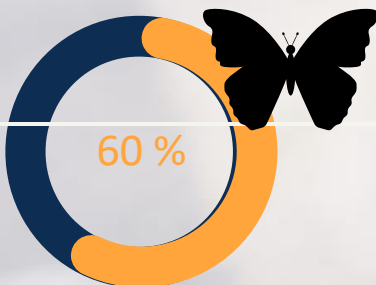
Arter beroende av odlingslandskapet

AV ALLA VÄXTER

AV ALLA INSEKTER

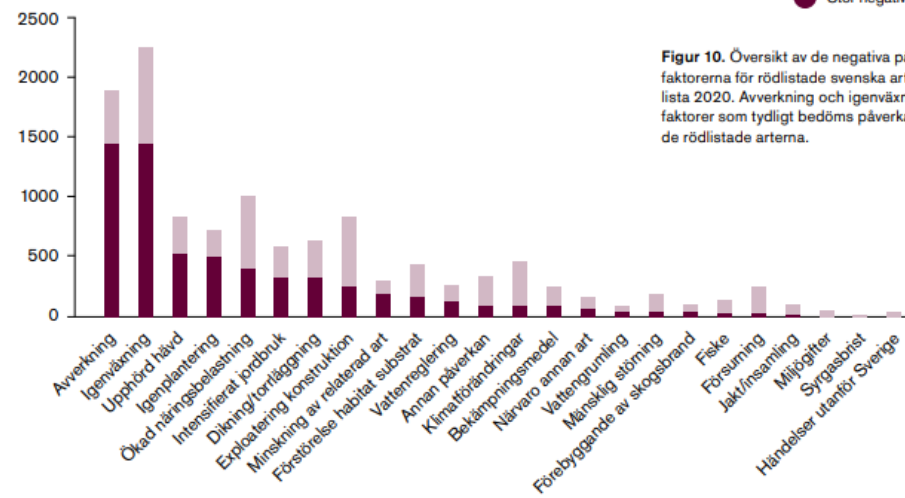

AV ALLA DAGFJÄRILAR

AV ALLA DÄGGDJUR

Påverkan

Figur 10. Översikt av de negativa påverkansfaktorerna för rödlistade svenska arter i Rödlista 2020. Avverkning och igenväxning är de faktorer som tydligt bedöms påverka flest av de rödlistade arterna.

FÖRÄNDRING I AREALER FÖR BETES OCH ÄNGSMARK

Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen

Målsättningen!

Ställa om minst 1000 km vägkant till en skötsel som stärker biologisk mångfald.

- Kommunala och enskilda vägar
- Cykelbanor och gångstigar

Skapa samverkan mellan Naturskyddsföreningens kretsar och kommun och vägföreningar.

Och slutligen... Skapa världens längsta blomsteräng!

■ Påbörjad vägkant ■ Blomrik vägkant

Start

Mål

377 km

298st

Antal blomrika vägkanter

377 km

Total längd

623 km

Kvar till målet

Steg för steg

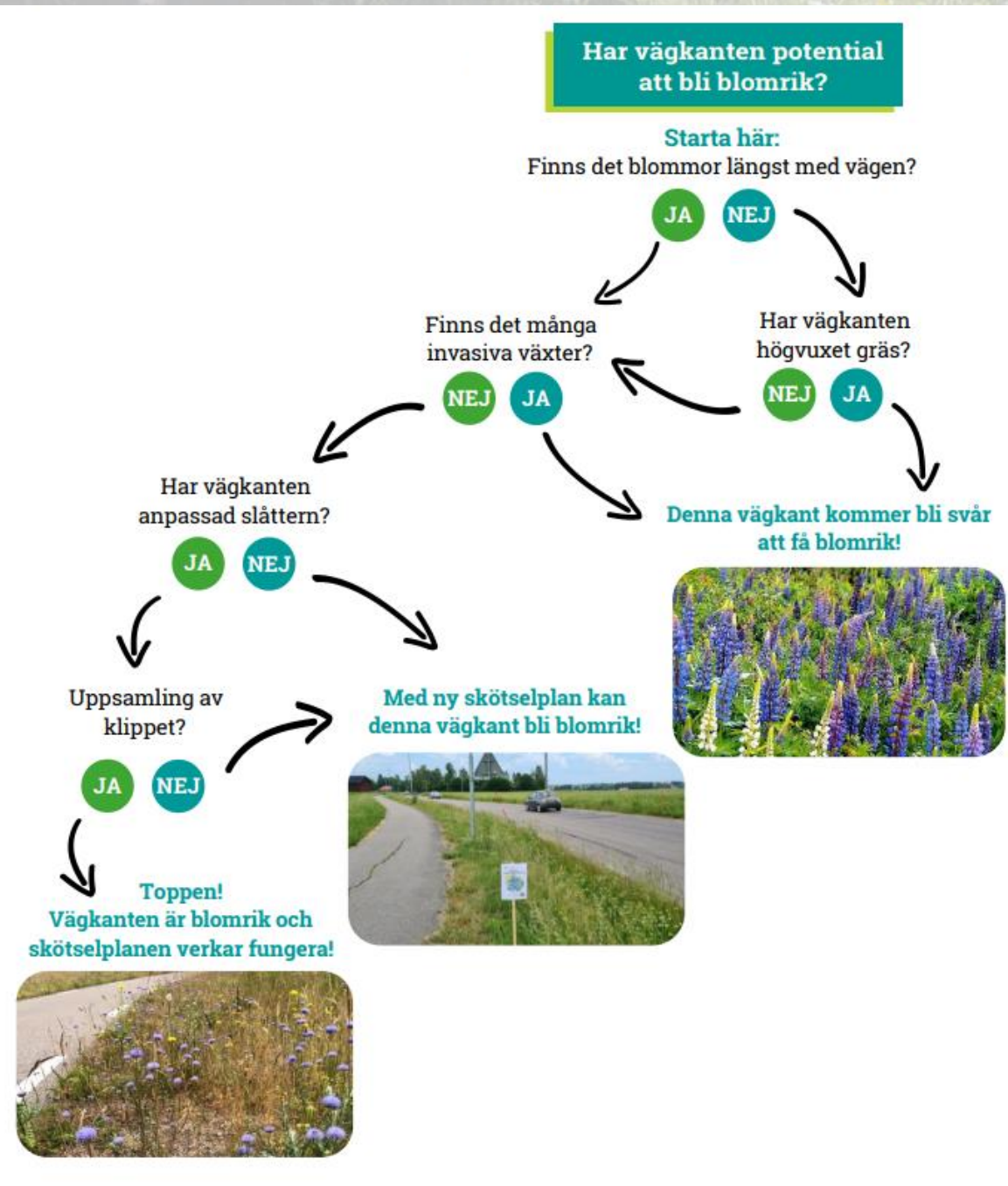
- 1) Finn en vägkant
- 2) Kontakt med väghållare
- 3) Inventering
- 4) Skötsel
- 5) Uppföljning

1. Finn en vägkant:

- Informationsinhämtning
- Kartunderlag
- Omkringliggande mark
- Väggkanten
- Invasiva arter
- Trafikintensitet

Näringsrik mark

- Högvuxen vegetation
- Få arter
- Låg blomrikedom
- Kräver mycket skötsel

Naturskyddsföreningen

Näringsfattig

- Lågvuxen vegetation
- Mångfald av arter
- Hög blomrikedom
- Mycket värdefulla sträckor!

Naturskyddsföreningen

Blomrik & Näringsrik

- Högvuxen vegetation
- Finns blommande växter
- Sträckor som kan förbättras!
- **Välj en sträcka som ni hinner jobba med!**

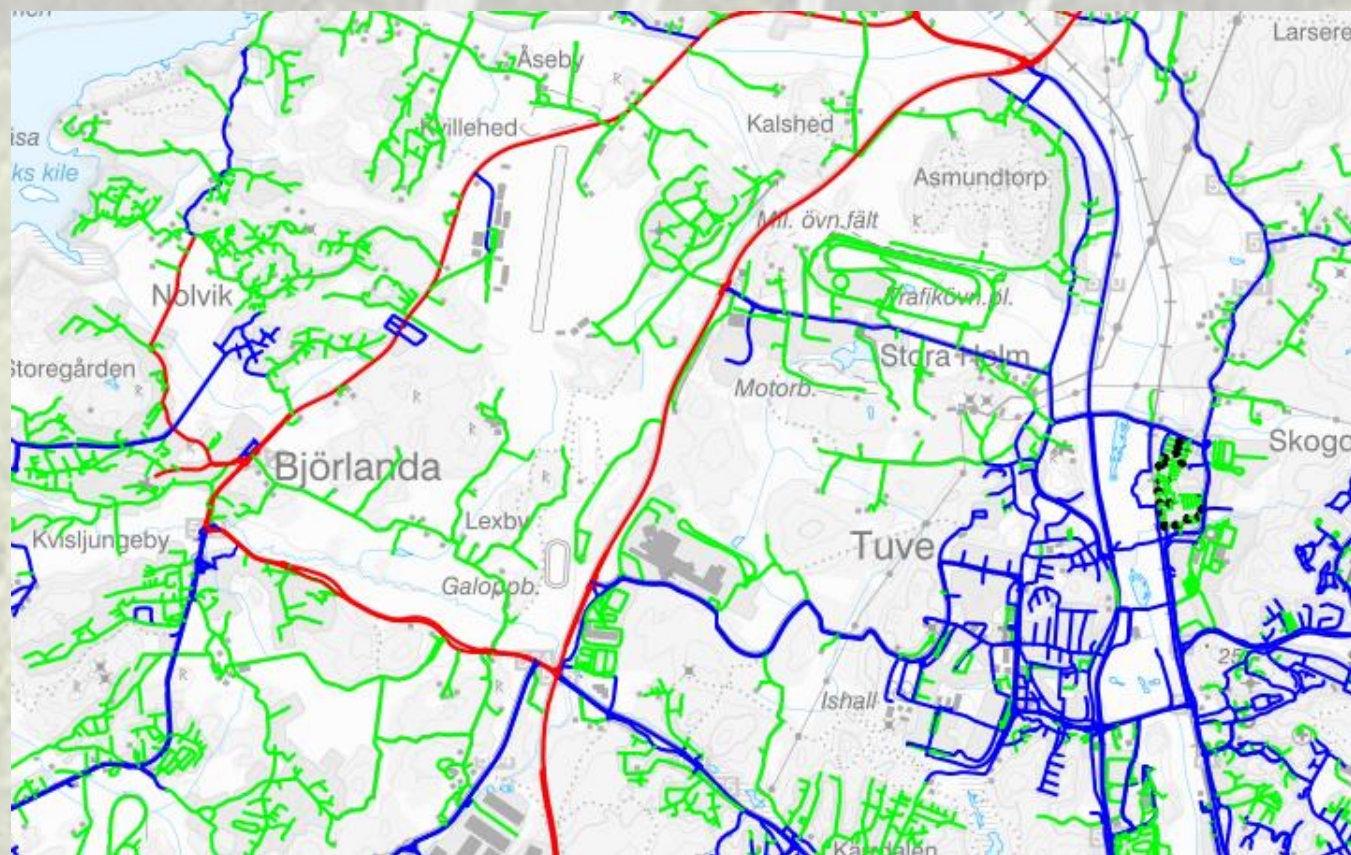

Nyanläggning

2. Kontakt med väghållare

Egen mark

Statlig väg

- Trafikverket är väghållare

Kommunal väg

- Kommunen är väghållare

Enskild väg

- Vägföreningar / Markägare är väghållare

Oklart vem väghållare är?

<http://bitly.ws/xdE5>

- Grön: Enskilda vägar
- Blå: Kommunala vägar
- Röd: Statlig väg

Naturskyddsföreningen

3. Inventering

Vägledning:

- Inventeringsblankett med tillhörande artlista, informationshäfte och florahäfte
- Mall skötselplan
- En uppsättning skyltar i A4 format

Naturskyddsföreningen

Vägledning

För inventering och skötsel
av blomrika vägkanter

För enskilda och
kommunala vägar

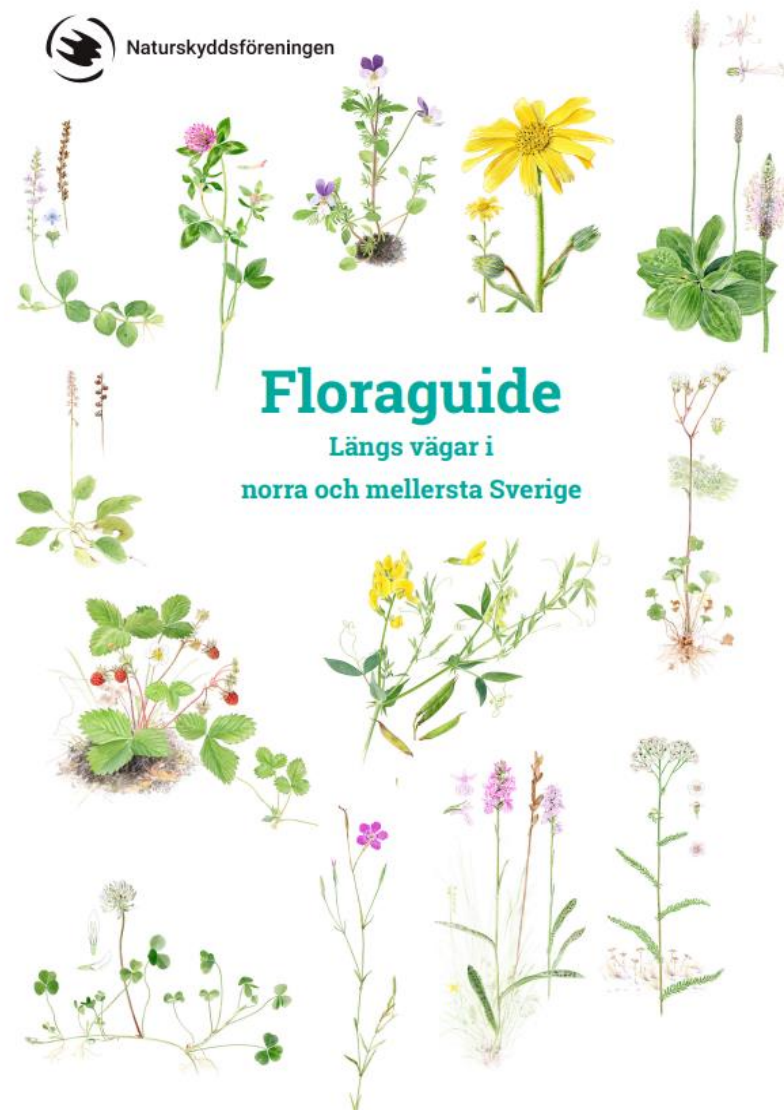

Indikatorarter för inventering

Svenskt namn & Vetenskapligt namn

1. Backnejlika <i>Dianthus deltoides</i>	33. Natt och dag <i>Melampyrum nemorosum</i>
2. Bacsippa <i>Pulsatilla vulgaris</i> EN	34. Nysört <i>Achillea ptarmica</i>
3. Backtjån <i>Thymus serpyllum</i> NT	35. Orkidéer Olika släkten LC-VU
4. Bläeld <i>Echium vulgare</i>	36. Palsternacka <i>Pastinaca sativa</i>
5. Blåmunkar <i>Jasione montana</i>	37. Prästkrage <i>Leucanthemum vulgare</i>
6. Blåsuga <i>Ajuga pyramidalis</i>	38. Renfana <i>Tanacetum vulgare</i>
7. Bockrot <i>Pimpinella saxifraga</i>	39. Råg eller Kornvallmo <i>Papaver</i> spp.
8. Brudborste <i>Cirsium heterophyllum</i>	40. Rödklint <i>Centaurea jacea</i>
9. Brudbröd <i>Filipendula vulgaris</i>	41. Rödklöver <i>Trifolium pratense</i>
10. Cikoria <i>Cichorium intybus</i>	42. Rölliå <i>Achillea millefolium</i>
11. Darrgräs <i>Briza media</i>	43. Sandvita <i>Berteroa incana</i>
12. Fetknopp <i>Sedum</i> spp.	44. Skallror <i>Rhinanthus</i> spp.
13. Fibblor Olika släkten	45. Slättergubbe <i>Arnica montana</i> VU
14. Fingerörter <i>Potentilla</i> spp.	46. Smultron <i>Fragaria vesca</i>
15. Getväppling <i>Anthyllis vulneraria</i>	47. Smålglim <i>Silene vulgaris</i>
16. Ginster <i>Genista</i> spp. VU	48. Stenmåra <i>Galium saxatile</i>
17. Gullviva <i>Primula veris</i>	49. Stor blålocka <i>Campanula persicifolia</i>
18. Gulmåra <i>Galium verum</i>	50. Stormåra <i>Galium mollugo</i>
19. Gulsporre <i>Linaria vulgaris</i>	51. Strimsporre <i>Linaria repens</i>
20. Gulvial <i>Lathyrus pratensis</i>	52. Stråtta <i>Angelica sylvestris</i>
21. Gökbomster <i>Lycmis flos-cuculi</i>	53. Stånds <i>Jacobaea vulgaris</i>
22. Gökärt <i>Lathyrus linifolius</i>	54. Svinrot <i>Scorzonera humilis</i> NT
23. Harklöver <i>Trifolium arvense</i>	55. Teveronika <i>Veronica chamaedrys</i>
24. Humleblomster <i>Geum rivale</i>	56. Tjårblomster <i>Viscaria vulgaris</i>
25. Johannesört <i>Hypericum</i> spp.	57. Vanligt gullris <i>Solidago virgaurea</i>
26. Jungfrulin <i>Polygala vulgaris</i>	58. Vildmorot <i>Daucus carota</i> ssp. <i>Carota</i>
27. Kattfot <i>Antennaria dioica</i>	59. Violer <i>Viola</i> spp.
28. Kråkvicker <i>Vicia cracca</i>	60. Vitklöver <i>Trifolium repens</i>
29. Kåringtand <i>Lotus corniculatus</i>	61. Vitmåra <i>Galium boreale</i>
30. Liten blålocka <i>Campanula rotundifolia</i>	62. Vårbrodd <i>Anthoxanthum odoratum</i>
31. Ljung <i>Calluna vulgaris</i>	63. Åkervädd <i>Knautia arvensis</i>
32. Mandelblomma <i>Saxifraga granulata</i>	64. Årenpris <i>Veronica officinalis</i>

Förklaring rödlistade arter 2023

Inventeringsblankett

- Hjälper dig att inventera växter längs med vägsträckan
- Ladda upp resultat på vår webbsida
- **Inrapportering**
 - **Artportalen**
 - **iNaturalist** På mobilen i fält – lägger upp observationer inom ett projekt, **VLB ditt länsnamn**
 - **VLBÄ hemsida**

Inventering av sträcka:

Datum:

Inventering genomförd på sida av vägkant: Vänster Höger Båda

Växtart	Frekvens ³ (1,2,3)	Växtart	Frekvens ³ (1,2,3)
1.		16.	
2.		17.	
3.		18.	
4.		19.	
		20.	
		21.	
		22.	
		23.	
		24.	
		25.	
		26.	
		27.	
		28.	
		29.	
		30.	

Markegenskaper: Hög blomrikedom Högt artantal Blottad mark Kalk
Torrt Näringsrikt Näringsfattigt Grusigt
Sandigt Fuktigt

Annan markegenskap:

Negativ påverkan: Gödslingsseffekt Grässvål Sly/vedväxter

Annan negativ markpåverkan:

Angränsande mark: Åker Vall Äng Tallskog Lövskog
Blandskog Betesmark Reservat Bebyggelse

Annan typ av mark:

Noterade insekter:

Noterade invasiva arter:

Invasiva arter rensades bort Invasiva arter rapporterade till invasivaarter.nu

Sträcka registrerad på projektets webbplats ⁴

³ 1 = Enstaka, 2 = Vanligt förekommande, 3 = Heltäckande längst med vägsträckan.

⁴ Använd QR-Kod på nästa sida.

Naturskyddsföreningen

4. Skötsel

Traditionellt sköts vägkanten för att upprätthålla:

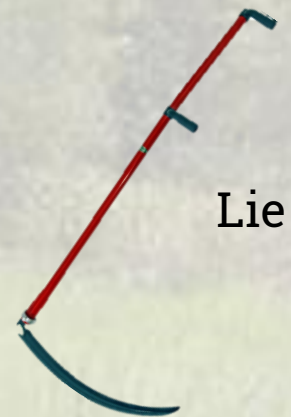
- God sikt och framkomlighet
- God vattenavrinning
- Minskad risk för rotinträngning av vedartade växter i vägbanken
- Minskad tillgång på föda för viltet intill vägbanan

Skötsel av vägkanter med hög biologisk mångfald:

- Klippning utförs med skärande redskap
- Näringsriks mark - Klipp 2 gånger/år
- Näringsfattig mark - Klipp en gång/år
- Uppsamling
- Kompletterande åtgärder

Naturskyddsföreningen

Uppsamling av slåttermaterial / hö

Varför?

- Utarmar markerna, gynnsamt för ängsväxter

Hur?

- Maskiner med uppsamlare, alternativt uppkvättning och bortförsl
- Beroende på mängd, kan köras till återvinningen eller komposteras på lämplig plats

Rullbalspress

Åkgräsklippare

Armklippare

Naturskyddsföreningen

Invasiva arter

Arter som förekommer längs väg:

Jätteloka, kanadensiskt gullris, blomsterlupin, vresros, parkslide/jätteslide, jättebalsamin

Rapportera till Artportalen med bilder

Bekämpning på plats beror på art

- Lupinbekämpardagen (6e juni)

Naturskyddsföreningen

Engagera kommuner

ESLÖVS
KOMMUN

E-tjänster & blanketter

Driftsinformation

Lättläst

Hem / Nyheter / Hjälp oss inventera blomrika vägkanter

Hjälp oss inventera blomrika vägkanter

27 juli, 2021 14.41

Lyssna

Vi vill gärna ha din hjälp att hitta blomstrande vägkanter i vår kommun.

Nyheten är mer än 60 dagar gammal

I en blomstrande vägkant kan du oftast hitta prästkrage, vallmo, blåklint, hundkex och mjölkört.

KARLSTADS KOMMUN

Sök

Bygga, bo och leva hållbart > Naturvård > Naturvårdsprojekt > Artrika vägkanter

Lyssna

Artrika vägkanter

Pollinatörer gör en viktig insats när de pollinerar blommor och bidrar till att vi får bär och frukter. Tyvärr blir antalet pollinatörer färre i Sverige. Karlstads kommun inledde därför ett projekt under 2021 för att gynna pollinatörer genom att kartlägga var vi har blommande vägkanter som pollinatörer gillar.

Vetlanda

Start / Bygga_bo_och_miljö / Djur_och_natur / Naturvård / Blomrika vägkanter

Blomrika vägkanter

Vetlanda kommun sköter flera mil väggkant runt om i kommunen. Generellt har vi senare slätter, men mer behöver göras. Under 2022–2024 pågår ett LONA-projekt kring blomrika vägkanter och hur vi kan anpassa kantslätten för att gynna biologisk mångfald.

Blomrik vägkant.

Du är här: Startside - Nyheter - Blomrika vägkanter ska gynna biologisk mångfald

Blomrika vägkanter ska gynna biologisk mångfald

Vägrenens blommor skänker både näring och skönhet.

Vackrare och bra för viktiga pollinerare om vägkanter slås efter blomning. Naturvårdsverket och kommunen gör gemensam sak för biologisk mångfald.

Under sommaren 2022 påbörjas ett fyraårigt samarbete mellan Naturskyddsföreningen och kommunens trafik- och parkavdelning för att skapa mer blomrika vägkanter. Detta ska gynna pollinerande insekter och biologisk mångfald. Dessutom kommer det att bli en vackrare miljö med blommande vägkanter än med enbart avslaget grönt material. Vägkanterna kommer att slås, men först i slutet av augusti, då blommornas frön har hunnit mogna och falla till marken. Detta gör att det successivt kommer att bli fler blommor för varje år.

Naturskyddsföreningen

Fröinsamling

Lokala fröinsamlingar

- Fröets dag 30 augusti
- Börja en lokal fröbank
- Hitta en bra lokal
- Starta insamlingen
- Efterarbete av insamlat material
- Spridning av fröerna

Insamling och spridning av fröer i naturen

Praktisk guide

Naturskyddsföreningen

Så deltar ni i projektet

- Om ni vill vara med:

- Hitta en vägkant
- Ta kontakt med väghållare
- Inventering & Skötselplan
- Registrera vägkanten på vår webbsida
- Aktiviteter: Fröets dag, Lupinbekämpardagen, Biologiska mångfaldens dag
- Öka kunskaper + hjälp en väghållare
- Fler workshops planeras
- Utbildningspaket

Naturskyddsföreningen

Kom igång med bidrag från Rikskansliet

- Fröpengar (upp till 5.000 SEK)
- Blixtbidrag (upp till 15.000 SEK)
- Projektbidrag (mer än 15.000 SEK)

All info finns på vår hemsida Naturskyddsforeningen.se

Naturskyddsföreningen

Tack till

För möjligheten att genomföra detta projekt.

Följ projektet och alla andra initiativ i Sociala medier via

#Postkodeffekten

Naturskyddsföreningen

Frågor?

Blomsterangar@naturskyddsforeningen.se

